



RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

Warszawa, 6 marca 2012 r.

RPO-681173-II-704/11/MM

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Pan
gen. Jacek Włodarski
Dyrektor Generalny
Służby Więziennej
ul. Rakowiecka 37a
02-521 Warszawa

szanowny Panie Dyrektore

W drugim półroczu 2011 r. pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich prowadzili w jedenastu dużych zakładach karnych i aresztach śledczych czynności mające na celu ustalenie, jak jest realizowane prawo osadzonych do telefonicznego kontaktowania się z obrońcą oraz pełnomocnikiem będącym adwokatem lub radcą prawnym. Badania w tym zakresie przeprowadzono w jednostkach penitencjarnych okręgu lubelskiego (ZK we W., ZK w Ch., ZK w O. i AŚ w L.), okręgu wrocławskiego (ZK w W., ZK Nr 1 we W. i AŚ we W.), okręgu gdańskiego (ZK w Sz., AŚ w G.) oraz w AŚ w K. i AŚ w K..

Przy wykonywaniu tych czynności dostrzeżono, iż w niektórych jednostkach penitencjarnych nie jest prawidłowo wykonywany obowiązek kontroli rozmów telefonicznych, tj. z podmiotami innymi, niż określone w art. 8 § 3 k.k.w. Stosownie do art. 90 pkt 9 k.k.w. w zakładzie karnym typu zamkniętego rozmowy telefoniczne skazanych podlegają kontroli administracji zakładu karnego. Przez pojęcie kontroli rozmowy telefonicznej od 1 stycznia 2012 r. rozumie się zapoznawanie się z jej treścią oraz możliwość przerwania jej lub utrwalania (art. 242 § 10 k.k.w.). Kontrola rozmów telefonicznych w jednostkach typu zamkniętego jest obligatoryjna i służy zapewnieniu bezpieczeństwa i realizacji zadań kary pozbawienia wolności, w tym ochrony społeczeństwa przed przestępczością.

W jednostkach penitencjarnych okręgu lubelskiego, w Zakładzie Karnym w W., w Zakładzie Karnym w Sz. i Areszcie Śledczym w K., de facto tej kontroli rozmów nie wykonuje się prawidłowo, bowiem polega ona jedynie na przysłuchiwaniu się przez funkcjonariusza wypowiedziom osadzonego, natomiast funkcjonariusz nie ma możliwości zapoznania się z treścią wypowiedzi rozmówcy osadzonego. Należy zatem sądzić, iż tym bardziej w tych jednostkach Służba Więzienna nie ma możliwości utrwalania treści rozmów.

W pozostałych wizytowanych jednostkach penitencjarnych (tj. Areszcie Śledczym w K., G. i W. oraz w Zakładzie Karnym Nr 1 we W.) Służba Więzienna dysponuje odsłuchem rozmowy telefonicznej osadzonego w dyżurce oddziałowego. Nie ustalono, czy w ww. jednostkach penitencjarnych istnieje możliwość utrwalania treści rozmów, bowiem wizytacje miały miejsce przed 1 stycznia 2012 r.

W oparciu o powyższe ustalenia należy stwierdzić, iż Służba Więzienna nie jest prawidłowo przygotowana do przedmiotowych zadań, jeżeli nie ma faktycznych możliwości kontrolowania rozmów telefonicznych z podmiotami innymi, niż określone w art. 8 § 3 k.k.w. Trudno uznać za prawidłowe prowadzenie kontroli jedynie poprzez słuchanie wypowiedzi osadzonego.

Mając powyższe na uwadze, działając na podstawie art. 16 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147, z późn. zm.) zwracam się do Pana Dyrektora o podjęcie stosownych działań w celu zagwarantowania skutecznego egzekwowania dyspozycji art. 90 pkt 9 k.k.w.

Z poważaniem

